

еднакъвъ жаръ просвѣтните и освободителни идеи на своя народъ и на населението отъ този край. И ето тѣхната възпитаница застава на чело на девическото училище въ Търново.

Презъ този периодъ отъ училищното дѣло въ града ни е проявенъ единъ по голѣмъ интересъ къмъ образованието на младото поколѣние.

Така, църковното настоятелство при църквата „Св. Никола“ построява още презъ 1843 год. специално здание за училище и неговитѣ първи учители въ новото здание сѫ били Никола Вас. Златарски и даскаль Пеню отъ Лѣсковецъ.

Църковното настоятелство въ Асенова махала построява презъ сѫщата година 1843 год. отдѣлно здание за училище и неговъ прѣвъ учитель е П. Р. Славейковъ, отпосле изгоненъ отъ грѣцкия владика Неофита Византиосъ.

Намѣренъ е печатъ отъ 1845 год. върху една книга: „Проповѣдническия подвиги апостоловъ славянъ святихъ Кирила и Методия“, печатана презъ 1866 г. въ С. Петербургъ.

Околорѣстъ на самия печатъ има следния текстъ:

„Печатъ Терновското Българско училище—1845 г.“

Отъ лѣвата страна личи нѣкаква сграда съ куминъ, който дими, а отсрещната страна върху нѣкакъвъ купъ (скала или храсти) единъ пѣтель съ източена напредъ шия, наподобяващъ позата, когато пѣе¹⁾.

И сега, когато у настъ тѣй настойчиво се повдига въпроса, за откриване училища за девиците, когато такива се откриватъ по другитѣ градове, и когато за откриването на такова въ Търново иматъ и обещаната материална помощъ отъ Д-ръ П. Берона, могли ли сѫ тогавашните търновски пѣренци и попечители на училищата да не откриятъ училище и за момичетата? Училищно здание има. Тамъ сѫ уважаванитѣ отъ всички Никола В. Златарски и Даскаль Пеню.

Трѣбвало е и подходяща учителка. И ето такава се посочва — игуменката отъ девическия монастиръ „Св. Никола“.

¹⁾) Такива печати сѫ имали и училищата и въ други градове. Така, Вас. Евст. Априловъ и Никола Палаузовъ сѫ изпратили такъвъ печатъ и въ Т. Пазарджикъ съ надпись: „Т. Пазарджийско Българско училище“, а въ срѣдата имало образа на пѣтель.

Враговетѣ на българската просвѣта изтѣлкували тѣзи печати, че българитѣ въ една ноќь, когато попѣе пѣтельтѣ, щѣли да възстанатъ и изколятъ турцитѣ и гърцитѣ въ Т. Пазарджикъ.

Поради този доносъ, на 5 мартъ 1846 год. въ Пловдивъ билъ съденъ предъ турски сѫдъ учителя въ Т. Пазарджикъ Ник. попъ Константиновъ и оправданъ²⁾.

¹⁾ В. „Велико-Търново“, год. VII, др. 9, 7. VI. 1930 год.

²⁾ кн. „Еленски Сборникъ“, стр. 204 и 205.